

da man affstod Frisland, blev forbeholdt Kronen, og det var formodentlig den samme Grund, som allerede tidligere havde bevæget den danske Krone til at sikke sig saavel Sydenben af Rønne som det tilstødende Fæstland, det nuværende Ballum Sogn, hvorved endnu den Dag idag alle Kyster omkring Vesterdyb ere i Kongerigets Besiddelse. Monarchiet har ogsaa indseet Vigtigheden af denne Kyst, idet det der har lagt afskillige Tjyrtaarne for at lede Skibene ind i Dybet, og der mangler kun, at vi nu skulde sørge ogsaa for den aandelige Oplysning. Man vil formodentlig gjøre den Indvending, og saavidt jeg mærkede, var det ogsaa det, den ærede Ordfører sigtede til, at det er mindre formigtigt at bringe Forslaget frem her ved 3die Behandling uden en nærmere Undersøgelse. Forslaget er jo imidlertid stillet af en Mand, som dengang det blev stillet, var Minister for Slesvig, og det er tillige stillet, hvilket jeg er bemyndiget til at udtale, i fuldkommen Overensstemmelse med den daværende Kultusminister. Jeg troer, at det høitærede Thing deri maa finde en tilstrækkelig Betryggelse for, at den fornødne Undersøgelse og Overveielse er gaaet forud, ligesom jo ogsaa deri ligger en Betryggelse for, at den rette Anvendelse af Bevillingen vil skee, i Særdeleshed hvis man tør haabe, at den høitærede nuværende Kultusminister vil tiltræde Forslaget.

Ordføreren: Jeg skal med Hensyn til det varme og virkelig interessante Foredrag, vi have hørt i dette Dieblil, kun bemærke, at den ærede Rigsdagsmand, som selv er Medlem af Udvalget, vil vide, at der ikke i Udvalget har manglet Interesse for og Kjærlighed til dansk Sprog og dansk Underviisning derovre, men man har meent, at det alligevel ikke vilde gaae an, da Sagen ikke tilbørlig var taget under Overveielse og man som Følge deraf ikke vidste, hvad der skulde svares paa andre Steder, og om man ikke igjennem disse 600 Rd. kom til at betale Noget, som burde være betalt fra andre Steder; det var dette, der ikke stod klart for Udvalget, hvilket den meget ærede Rigsdagsmand vistnok vil erindre, thi der har ikke i Udvalget været nogen Tvivl om, at 600 Rd. under alle Omstændigheder ikke vilde være

for meget for en Mand, der skulde udføre saadanne Forretninger paa et saadant Sted. Der har i Udvalget virkelig været Varme for Sagen, men man meente, at det dog ikke gik an at votere om Pengene her, uden at man vidste, at vi ikke her voterede om Penge, som burde komme et andet Sted fra, og dette, meente man, var ikke tilstrækkelig oplyst.

Kirke- og Underviisnings-Ministeren: Jeg troer ikke, at der kan være nogen Tvivl om, at disse Penge maa vedrøre Kongeriget; jeg veed ikke, hvad man egentlig har tænkt sig ved „andetstedsfra“. (Ordføreren: Det sydlige Syllt!). Nej, i den Henseende antager jeg ikke, at der paahviler det sydlige Syllt nogen Forpligtelse. Naar List skulde have en Præst, saa skulde der vel ogsaa der være en Befal. Det er forøvrigt ikke nogen ny Plan, der her kommer frem, thi i tidligere Tid har List havt sin egen Kirke og sin egen Præst; i Aaret 1862 gif Kirken under ved en Stormflod og dette foranledigede, at List i kirkelig Henseende blev henlagt under Syllt. Det er i sig selv meget ønskeligt, om Beboerne kunde kommes til Hjælp i den her omhandlede Henseende; deres Antal er vistnok i og for sig ikke meget stort, idet det neppe løber op til 100, men de have en overordentlig lang Kirkevei. Fra den sydlige Spids af List ned til Keitum er der 1 Mill, og fra selve List By til Keitum er der 2 Mill, saaledes at Kirkeveien for Beboerne udgjør fra 1 til 2 Mill. Dertil kommer den Omstændighed, at deres Sprog er dansk, hvorimod Kirkesproget i Keitum er tydsk, saaledes at disse Danske, som henhøre til Kongeriget, ere henviste til den tydske Kirke og tydsk Kirkesprog; thi saavidt mig bekjendt prædiktes der slet ikke Dansk i Keitum. Saaledes staaer Sagen i geistlig Henseende. Hertil kommer, at Skolen ogsaa er i en temmelig maadelig Forfatning; Beboerne have meget ringe Evne til at lerne en Skolelærer, som, naar han under de nuværende Forhold skulde kunne opfylde sine Pligter, maatte være i Besiddelse af Kundskab saavel til det danske som tydske Sprog. Lønningen, som de kunne give, er overmaade ringe; den kan kun anslaaes til 40 Rd. aarlig, fri Bolig, Offer og Accidenter og en